

Onderwerp: JOGG- Dronten - Stand van zaken 2017-heden

Geachte leden van de raad,

Inleiding

De gemeente Dronten is sinds 2017 een JOGG-gemeente. JOGG staat voor Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst. Het project is erop gericht de omgeving van jongeren tot 19 jaar zo in te richten dat zij gezonder gaan leven. Dit kan de gemeente niet alleen. Het is daarom van groot belang dat er samen wordt gewerkt met de ouders, welzijns- en gezondheidsinstellingen, sportverenigingen en scholen. Aylin van Duinen is aangesteld als JOGG-regisseur. Zij is het eerste aanspreekpunt voor alle betrokken organisaties en legt de verbindingen tussen alle partijen.

In deze brief informeren wij u over de stand van zaken; welke activiteiten hebben er plaatsgevonden en welke voorzieningen zijn er gerealiseerd die hebben bijgedragen aan een gezonde leefstijl van de jongeren in Dronten. Daarnaast besteden wij in deze brief aandacht aan de oproep die vanuit JOGG is gedaan aan (kandidaat) Kamerleden en politieke partijen om de JOGG-aanpak blijvend te steunen.

Eerste termijn JOGG- Dronten

In Dronten wijken de cijfers voor wat betreft overgewicht, voldoende bewegen en gezond eten onder jongeren in zijn algemeenheid niet af van de landelijke cijfers. Net als het landelijk beeld is ook in Dronten overgewicht en een ongezonde leefstijl een groeiend probleem. In 2017 was 11 procent van de kinderen in de gemeente Dronten tussen 4 en 12 jaar te zwaar. Voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 19 jaar was dit 14 procent. Dit ligt net onder het landelijk gemiddelde van respectievelijk 11,9 procent en 15,6 procent.

In 2017 is een startdocument en een plan van aanpak opgesteld. Het startdocument geeft een goede weergave van de situatie in Dronten in 2017. Naast het aantal kinderen dat te zwaar is, valt verder op dat er een toename is te zien van het aantal kinderen dat

Bijlage(n): 2

niet dagelijks fruit en groente eet. Ook slaan steeds meer jongeren 's morgens het ontbijt over. Deze ontwikkelingen wil de gemeente Dronten doorbreken.

Vijf pijlers

In het plan van aanpak worden de vijf pijlers van het project omschreven. Deze zijn: politiek – bestuurlijk draagvlak, publiek – private samenwerking, sociale marketing, verbinding preventie en zorg en monitoring en evaluatie.

Het startjaar van JOGG- Dronten (2017) stond in het teken van de lokale organisatie. Het maken van startdocumenten en het schrijven van een plan van aanpak. Er is ingezet op kennismaking met verschillende partijen en het opzetten van samenwerkingsverbanden. In de jaren 2018 en 2019 is er aandacht besteed aan bewustwording bij de doelgroep door middel van campagnes, communicatie en het organiseren van een gezonde omgeving met alle samenwerkende partijen. Inspirerende voorbeelden hiervan zijn:

- Uitdelen van pakketten met “groentehapjes in 10 stappen” aan ouders door Icare. Dit pakket helpt ouders hun kinderen verschillende soorten groenten leren eten;
- Feestelijke ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst JOGG- Dronten en Albert Heijn. Gezamenlijk worden er interventies en activiteiten georganiseerd die een bijdrage leveren aan de gezonde leefomgeving van de jeugd in Dronten. Voorbeelden hiervan zijn het uitdelen van gezonde snacks tijdens de Avondvierdaagse en het eenmalig uit de schappen halen van energiedrankjes en deze te vervangen voor flesjes water;
- Gezondheidslessen op BSO's;
- Realiseren van een watertappunt binnen schoollocatie Het Perron Dronten;
- Eerste stappen in het realiseren van een ketenaanpak voor kinderen met overgewicht in Swifterbant;
- Eerste stappen in het realiseren van Gezonde Kantines bij sportverenigingen.

Uitgebreide informatie en resultaten vindt u in bijgaande factsheet 2017-2020 (bijlage 1).

Tweede termijn JOGG Dronten

In 2020 is er een nieuw JOGG plan van aanpak geschreven voor de periode van 2020 tot en met 2022. De focus ligt op de borging van de JOGG- werkwijze, het vergroten van het gedeeld eigenaarschap en de ontwikkeling van een ketenaanpak voor kinderen met overgewicht. Daarnaast is er volop ingezet op het organiseren van activiteiten die bijdragen aan een gezonde leefstijl van jongeren in Dronten. Waardevolle voorbeelden hiervan zijn:

- Deelname van Technasium leerlingen van het Almere College aan de “Snoeproute” opdracht. Leerlingen werden uitgedaagd na te denken over een gezondere schoolomgeving;
- Sparen van bidons bij de Albert Heijn locaties in Dronten tijdens de Nationale Sportweek. Dit ter bevordering van het drinken van water;
- Een afvaardiging pedagogisch medewerkers, van alle Kinderopvang Dronten locaties, heeft een training gevolgd over bewegen voor kinderen van 0 - 4 jaar;
- Basisschoolleerlingen uit groep 6 van de basisscholen in Swifterbant hebben een bezoek gebracht aan de huisartsenpraktijk in Swifterbant. De leerlingen hebben een gezondheidsles, van onder andere de huisarts, bijgewoond;

- Klanten van de Albert Heijn locaties in Dronten konden hun afgerekende ongezonde boodschappen omruilen voor gezonde boodschappen;
- Nadere uitwerking van een sluitende ketenaanpak voor kinderen met overgewicht in Swifterbant;
- Interne sessie met beleidsambtenaren van verschillende domeinen. Doel: onderzoeken welke rol gezonde levensstijl speelt binnen de verschillende domeinen en in kaart brengen waar de “overlap” ligt.

Uitgebreide informatie en resultaten vindt u in bijgaande factsheet 2020 (bijlage 2).

Blijvende steun voor de lokale JOGG-aanpak

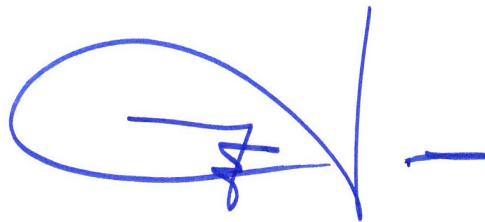
Juist nu, tijdens de COVID-19 pandemie, is het belangrijker dan ooit dat onze kinderen gezond opgroeien. Uit onderzoek van Iresearch in opdracht van JOGG blijkt dat de coronamaatregelen een negatieve impact hebben op de leefstijl van kinderen. De verwachting is dat, wanneer we niks doen, het overgewicht onder kinderen zal toenemen en dat de sociale ongelijkheid groter wordt. Het is daarom belangrijk dat de implementatie van de JOGG-aanpak ook de komende vier jaar hoog op de agenda van politiek Den Haag staat. In de week van 15 februari is daarom aan (kandidaat) Kamerleden en politieke partijen de volgende oproep gedaan: ‘Gemeenten moeten in staat worden gesteld om concreet invulling te (blijven) geven aan de JOGG-aanpak. Uw blijvende steun, aandacht, voldoende financiële middelen en waar nodig landelijke wetgeving en regelingen zijn daarvoor onmisbaar.’ De JOGG- aanpak krijgt lokaal vorm, daarom is lokale steun voor bovenstaande oproep onmisbaar. De Gemeente Dronten heeft, als betrokken en actieve JOGG gemeente, deze oproep van harte ondersteund.

Hoogachtend,

het college van Dronten

drs. T. van Lenthe
Secretaris

drs. J.P. Gebben
Burgemeester

Jongeren op gezond gewicht

DRONTEN

FACTSHEET
2017-2019

Samen met scholen, ouders, sportverenigingen, bedrijven, overheden en zorgverleners streeft JOGG Dronten naar een gezonde omgeving voor alle Drontense jongeren en kinderen waarin de gezonde keuze weer de normaalste zaak van de wereld is.

Hoogtepunten

resultaten afgelopen 3 jaar

- **ColorJOGG** waaraan in twee edities in totaal 420 kinderen meededen
- Tijdens de **Buitenspeeldag** verkoopt de Albert Heijn Dronten Centrum en West geen energydrankjes, maar alleen **flesjes water** om kinderen en hun ouders bewust te maken van het belang van een gezonde leefstijl
- **Opening watertappunt** en 7 dagen water drink challenge schoollocatie **Het Perron Dronten**
- Uitdelen van **groentepakket** aan ouders om hun kinderen verschillende soorten groenten te leren eten.
- Eerste stappen zijn gezet om een **sluitende ketenaanpak** neer te zetten in Swifterbant.

Structurele samenwerkingspartners

1. GGD Flevoland
2. Kinderopvang Dronten
3. Gemeente Dronten
4. De Meerpaal
5. Icare
6. Basis Onderwijs
7. Voortgezet Onderwijs
8. Albert Heijn West
9. Albert Heijn Centrum
10. Flevonice
11. Optisport
12. Sport in Dronten

Cijfers algemeen

300 ouders hebben van Icare een pakket ontvangen. Icare deelt aan ouders pakketten van Groentehapjes in 10 stapjes uit. Dit pakket helpt ouders om hun kinderen verschillende soorten groenten te leren eten.

60% vond het pakket nuttig

100% van de kinderen lust nu 10 of meer verschillende groenten

GROENTEHAPJES IN 10 STAPJES

257 kinderen hebben deelgenomen aan de Hap & Stap lessen. Hap & Stap is een les voor kinderen van de BSO over groente en fruit.

HAP & STAP

4 buiten watertappunten en **2** binnenwatertappunten telt de Gemeente Dronten

WATERTAPPUNTEN

600 leerlingen op schoollocatie het Perron Dronten deden mee aan de Drink Water challenge en kunnen gebruik maken van een binnen watertappunt

DRINK WATER CHALLENGE

jongeren op
gezond gewicht

Dronten

Cijfers subdoelstelling

- Deelname specifieke JOGG activiteiten (naast al de bestaande activiteiten) in drie jaar: **3729**
- In drie jaar tijd hebben **12** publieke en private partners zich verbonden aan het JOGG Dronten
- In totaal zijn er **5** sportverenigingen bezig met een certificaat voor de Gezonde Sportkantine

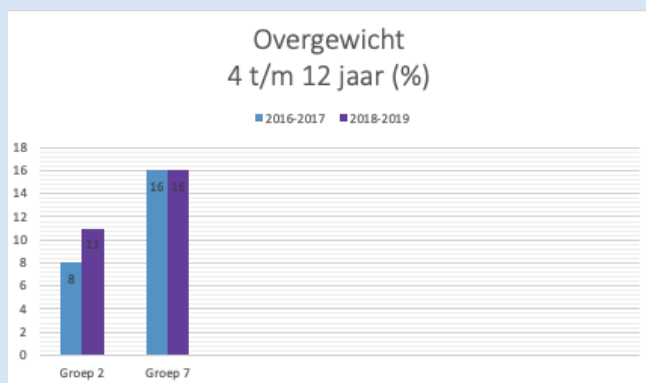
“De pakketten zijn een groot succes onder ouders! Ouders vinden de ijsblokjeshouder die erin zit erg fijn, omdat ze dan hun verse groente kunnen invriezen en later weer heel simpel een portie verse groenten kunnen pakken en opwarmen”

Anja Bakker- Jeugdverpleegkundige Icare

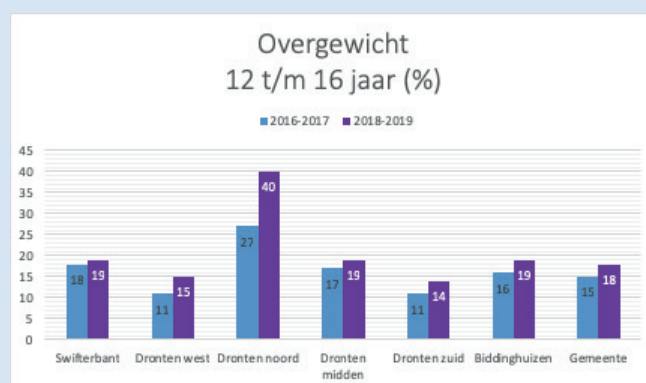
Cijfers hoofddoelstelling

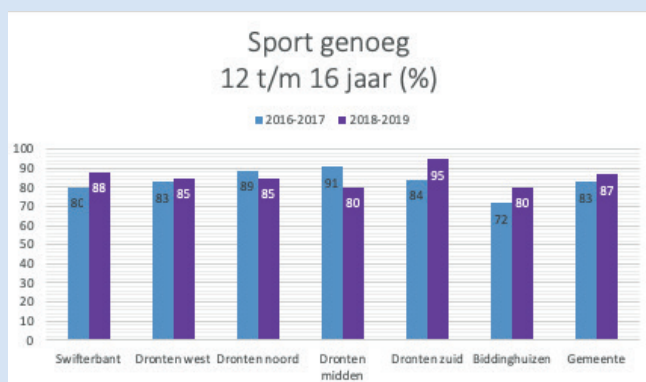
Overgewicht 4 t/m 12 jaar

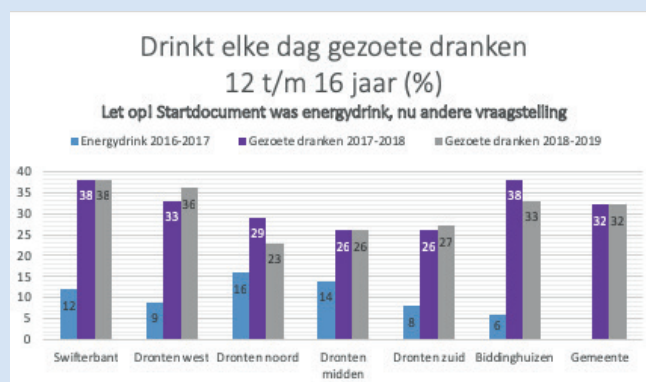
Overgewicht 12 t/m 16 jaar

Sport genoeg

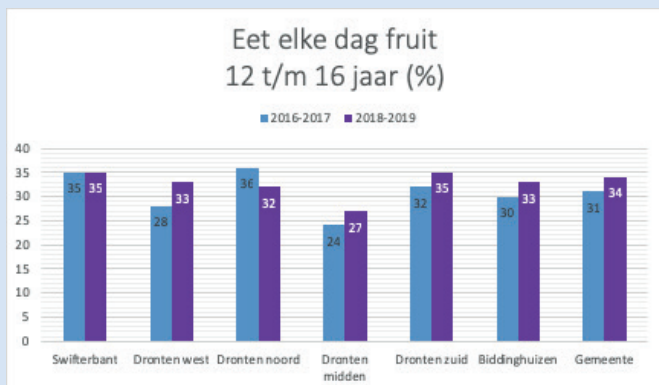
Drinkt elke dag gezoete dranken

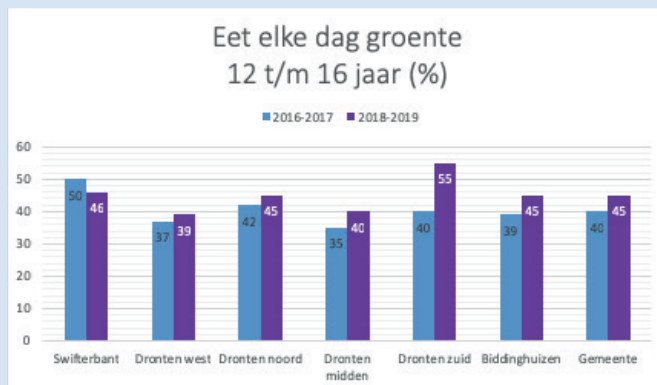
Cijfers hoofddoelstelling vervolg

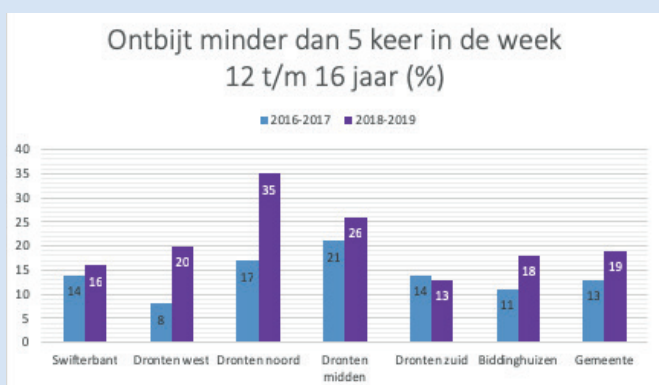
Eet elke dag fruit

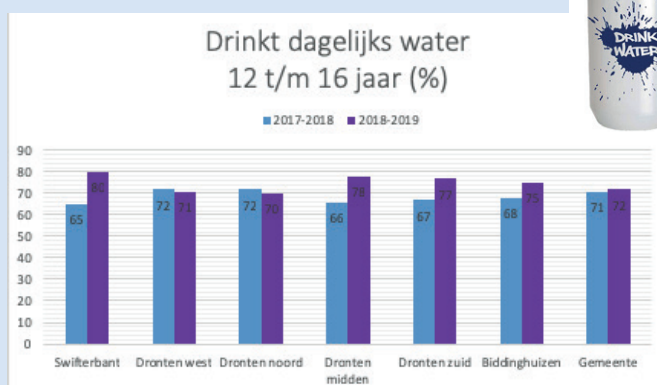
Eet elke dag groente

Ontbijt minder dan 5 keer in de week

Drinkt dagelijks water

Op de gedragingen waarop campagnes zijn ingezet zijn positief gestegen (groente, fruit, water drinken en bewegen).

Conclusie:

3 jaar Jongeren Op Gezond Gewicht

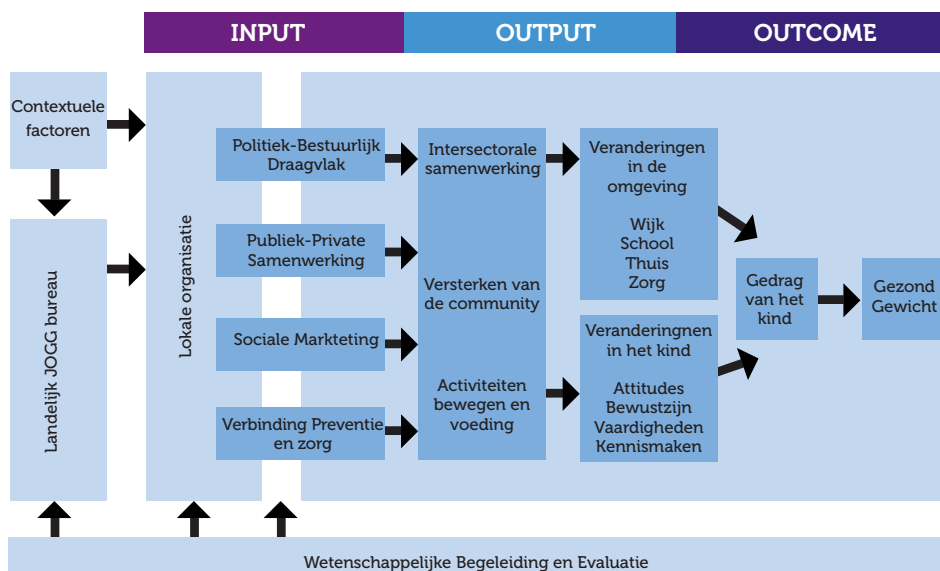
Het eerste jaar stond in het teken van de lokale organisatie. Het maken van een startdocument en het schrijven van een plan van aanpak. Ook is er in het eerste jaar veel ingezet op het kennis-maken met verschillende partijen en het opzetten van samenwerkingen (JOGG-model INPUT). Daarna is er de afgelopen 2 jaar veel ingezet op bewustwording bij de doelgroep door middel van campagnes, communicatie en het organiseren van een gezonde omgeving met alle samenwerkende

partijen. De campagnes waren gericht op het bevorderen van het eten van groente en fruit, het promoten van de mogelijkheden van gratis bewegen en het promoten van water drinken (JOGG-model OUTPUT). Als we naar die cijfers kijken dan zien we dat voldoende bewegen, dagelijks water drinken en het dagelijks eten van groente en fruit allemaal gestegen is. We kunnen concluderen dat de inzet dus een positief effect heeft gehad op het gedrag (JOGG-model OUTCOME).

Het uiteindelijke doel is om in het overgewicht een stabilisatie of daling te gaan zien. Dat is na 3 jaar nog niet van toepassing behalve op de leeftijd van de 10 jarigen. Gedrags-verandering is inderdaad te meten, dat hebben we gezien. Maar het effect wat het heeft op gewicht heeft een lange adem nodig. In het nationaal preventie-akkoord (pag. 37) zien we dat als we niets doen de verwachting is dat het percentage overgewicht met ruim 10% zal stijgen. Daarnaast willen we ook benadrukken dat het om

een brede context gaat. Tegenover alle initiatieven die er zijn om overgewicht terug te dringen staan ook ontwikkelingen die minder positief zijn. Zoals kinder-marketing op producten, verhoging BTW op groente en fruit en het uitbreiden van de ongezonde voedselketens. Deze ontwikkeling maakt de uitdaging om mensen gezonder te krijgen des te groter. Wij als uitvoerende organisatie kijken tevreden terug naar positieve uitkomsten van deze interventie, maar beseffen ons ook dat het werk nog niet klaar is.

JOGG-model

Gebaseerd op: EPODE-model (Marije van Koperen, 2012). Environmental Research Framework for Weight Gain Prevention (Kremers, de Bruijn et al, 2006). Referentiekader (Saan en de Haes, 2005)

Input Organisatie en samenwerkingen

Output is creëren gezonde omgeving en campagnes en interventies.

Outcome is het gezonde gewicht. Overgewicht blijft achter, overgewicht is het laatste wat je ziet. Dit is outcome, de eerste jaren is meer gericht op het creëren van de gezonde omgeving, door campagnes, interventies en verschillende samenwerkingen aangaan, zie model input.

"De kinderen vonden de Hap & Stap lessen heel leuk!"

Sabina De Vries- BSO leidster Robbedoes

'Na de 7 dagen challenge bij ons op school, drinken de kinderen meer water dan daarvoor!'

Miranda Verschure- onderwijsassistent basisschool De Golfslag

Vooruitblikken tweede termijn

- Nieuw **plan van aanpak** schrijven voor de aankomende 3 jaar (2020-2023)
- Sluitende **ketenaanpak** opzetten in alle drie de kernen
- Aantrekken van meer Publieke en Private Partners
- Meer scholen op een thema een **Gezonde School** te laten worden
- Verder **uitbreiden** van de **JOGG** activiteiten

Meer info?

Wil je meer weten over de JOGG aanpak in Dronten of heb je een vraag? Neem contact op Aylin van Duinen.

Aylin van Duinen
06 30 42 61 18
a.vanduin@meerpaal.nl

de **meerpaal**

jongeren op
gezond gewicht

Dronten

Dronten

Stel je eens voor dat iedereen in 2040 lekker in z'n vel zit. Dat we allemaal gezond eten, genoeg bewegen en goed slapen. Zo'n gezonde toekomst, dat wil toch iedereen?

Een gezonde toekomst begint met een gezonde jeugd. Met kinderen en jongeren die opgroeien in een gezonde omgeving. Maar die omgeving is nu helemaal niet zo gezond. Het is vaak moeilijk om de juiste keuzes te maken. Daar moeten we iets aan doen.

Met iedereen die het verschil wil maken werkt JOGG aan een gezonde omgeving. JOGG helpt gemeenten, bedrijven en organisaties beleid te maken. En dat beleid brengen we in de praktijk met burgers, ouders en kinderen.

Hoogtepunten *resultaten van afgelopen jaar*

• Er is een nieuw plan van aanpak geschreven

Nieuw JOGG plan van aanpak geschreven voor 2020 tot en met 2022. Aankomend termijn ligt de focus op het borgen van het JOGG, het vergroten van het gedeeld eigenaarschap en de ontwikkeling van een ketenaanpak voor kinderen met overgewicht.

JOGG-regisseur, Aylin van Duinen.
Foto: Fotostudio Wierd

• Snoeproute met leerlingen Almere College

Technasium leerlingen van het Almere College hebben meegedaan aan de "Snoeproute" opdracht. Leerlingen werden binnen deze opdracht uitgedaagd na te denken over een gezondere schoolomgeving.

'Onze leerlingen hebben met veel enthousiasme gewerkt aan de opdracht. Leuk om de verschillende uitkomsten te zien', aldus Annemiek Voetberg, docent O&A

• Bidon-spaar-kaarten actie

Tijdens de Nationale Sportweek konden inwoners van Dronten bidons sparen bij de Albert Heijn locaties in Dronten. Dit om het drinken van water te bevorderen.

• Train-de-trainer cursus Kinderopvang Dronten

Een afgevaardigde groep pedagogisch medewerkers van alle Kinderopvang Dronten locaties hebben een training gevolgd over bewegen voor kinderen van 0 tot 4 jaar.

• Sport en spelmateriaal Kinderopvang Dronten

Naar aanleiding van de cursus train-de-trainer hebben alle Kinderopvang Dronten locaties aanvullend sport- en spelmateriaal ontvangen

• Gezondheidsles huisartsenpraktijk Swifterbant

Basisschoolleerlingen uit groep 6 van alle drie de basisscholen in Swifterbant mochten bij de huisartsenpraktijk in Swifterbant langs voor een gezondheidsles van o.a. de huisarts zelf.

Huisarts, Berend Jansen

AH manager centrum, Theo Kalsbeek

• Gezonde boodschappenwissel bij AH Dronten

Klanten van de Albert Heijn locaties in Dronten konden hun afgerekende ongezonde boodschappen ruilen voor gezonde boodschappen. 600 bidons zijn uitgedeeld. Alle bidons waren daarmee op!

• Alcoholbord bij de vier voetbalverenigingen

Alle vier de voetbalverenigingen in de gemeente hebben een Alcoholbord in de kantine hangen. Op dit bord staan gezamenlijke afspraken over het schenken en nuttigen van alcohol.

'Voorzitter Jan Bollemaat van asv Dronten is ook blij met deze gezamenlijke aanpak: 'We willen ons steentje bijdragen in het stimuleren van verantwoord alcoholgebruik.'

Wethouder Ton van Amerongen (rechts) samen met de voorzitters van de vier voetbalverenigingen

Cijfers over aantallen

430 deelnemers **Groente Hapjes pakketten**

Bidons spaarkaart vol 600 bidons uitgedeeld

12 locaties **Nieuw beweegmateriaal 0-4 jaar**

Workshop huisartsenpraktijk 50 leerlingen

60 leerlingen **Snoeproute**

Boodschappenwissel 100 klanten

4 voetbalverenigingen **Alcoholbord**

Deelname JOGG activiteiten 2366

12 **Samenwerkende organisaties**

Bereikte sportverenigingen 12

Vooruitblikken 2021

Organiseren van een **stakeholdersbijeenkomst**

Realiseren van een **Ketenaanpak** voor kinderen met overgewicht in Swifterbant

Extra stimuleren van **Gezonde Scholen**

Creëren van meer **gezonde kantines**

Vergroten van **gedeeld eigenaarschap**

Meer info?

Wil je meer weten over de JOGG aanpak in Dronten of heb je een vraag? Neem contact op met de JOGG regisseur, Aylin van Duinen.

a.vanduinen@meerpaal.nl
06 30 42 61 18

Wethouder Irene Korting, tijdens de train-de-trainer voor pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Dronten